

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 20C/229/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2109222297
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2012:2109222297.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudcom JUDr. Martinom Holičom, v právnej veci navrhovateľa: J. L., W. XX.X.XXXX, F. H. XX, L., M..Č.. Ú.U. N., J. XX/XXX, N., zastúpeného JUDr. Ivanom Rendekom, advokátom, Šafárikova 1522, Galanta, proti odporkyni v 1. rade: R. R. L., T. V. T. U. M., H.É. F. X, M., odporcovi v 2. rade: Slovenská republika, v zastúpení Generálnou prokuratúrou SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 481, o ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietla.

Odporcom v 1. a 2. rade sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným pôvodne na Okresnú súd Trnava dňa 06.10.2009, postúpeným tunajšiemu súdu dňa 29.12.2009 domáhal pôvodne voči odporkyni 1 zaplata sumy 50.000,- Eur, titulom ochrany osobnosti.

Navrhovateľ prostredníctvom advokáta dňa 10.08.2010 podal návrh na pripustenie pristúpenia do konania odporcu 2, o ktorom súd rozhodol uznesením č.k. 20C/229/2009-74 zo dňa 17.08.2010, potvrdeným uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/138/2010-89 zo dňa 17.10.2011.

Na žiadosť navrhovateľa tunajší súd uznesením č.k. 20C/229/2009-35 zo dňa 03.06.2010 ustanovil navrhovateľovi zástupcu z radov advokátov JUDr. Ivana Rendeka.

Obaja odporcovia so žalobným návrhom nesúhlasili a žiadali ho ako nedôvodný zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi - šetrením podnetu ÚVTOS a ÚVV Leopoldov zo dňa 10.09.2009, pripojenými rozhodnutiami Okresného súdu Piešťany a Krajského súdu v Trnave vo veci trsteného konania proti navrhovateľovi ako obžalovanému, rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 26C/170/2009-84 zo dňa 03.02.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/94/2011-106 zo dňa 07.02.2012, ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav :

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že v trestnom konaní vedenom na KR PZ v Trnave sp.zn. ČVS: KRP-77/OVK-TT-2008 proti jeho osobe, v ktorom odporkyňa 1 vykonávala prokurátorský dozor, bola

naňho uvalená väzba pôvodne podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr.por. a následne aj podľa § 71 ods. 1 písm. a) a b) Tr.por., odporkyňa 1 svojím konaním nedbalo závažným spôsobom poškodila meno, česť a súkromie navrhovateľa tým, že úmyselne klamala pred súdom na zasadnutí dňa 10.06.2009, na ktorom bolo rozhodnuté o rozšírení väzby, keď uviedla súd do omylu, že navrhovateľovi bola pri výkone väzby zadržaná osobná korešpondencia, ktorou sa mal pokúsiť mariť účel väzby, v dôsledku čoho mu vyšetrovatelka neumožňovala návštevu detí, ktoré vychovával spolu s družkou K. M., čím došlo k narušeniu ich vzájomných vzťahov, deti prestali navrhovateľovi dôverovať a mysleli si, že ich prestal mať rád. Nejednalo sa síce o deti navrhovateľa, ale mal s nimi blízky vzťah, žil s ich matkou - svojou družkou od r. 2007 v spoločnej domácnosti. Navrhovateľ tiež tvrdil, že mal s odporkyňou osobné intímne kontakty, preto na ňu podal aj námietku zaujatosti, odporkyňa 1 to však poprela a navrhovateľ vyznel ako klamár, príslušné orgány námietku zaujatosti neuznali. Odporkyňa 1 svojím konaním porušila práva navrhovateľa podľa § 11 Obč. zákonníka, v zmysle § 13 ods. 2 Obč. zákonníka sa preto domáha náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- Eur. Navrhovateľ si neuplatnil voči odporcovi 2 nárok podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľ zotrval na návrhoch na vykonanie dokazovania výsluchom navrhnutých svedkov.

Odporkyňa 1 žiadala návrh ako nedôvodný zamietnuť z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie, nakoľko v navrhovateľom označenom konaní vystupovala ako prokurátorka, t.j. orgán činný v trestnom konaní, t.j. orgán štátu a nie vo vlastnom mene, nie je preto možné žalovať ju ako fyzickú osobu. Navrhovateľom vytýkané úkony v trestnom konaní nezakladajú implicitne zásah do jeho osobnostných práv, o zásah nejde tam, keď k nemu dochádza v rámci výkonu iného subjektívneho práva stanoveného zákonom. Ak je voči fyzickej osobe vznesené podľa zákona obvinenie z trestného činu a následne voči nej podaná obžaloba a ak aj všetky ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní, ktoré zasahujú do osobných práv fyzickej osoby, sú vykonávané v rámci a v medziach zákona, nepredstavujú úkony ako podanie obžaloby, začatie trestného stíhania, uvalenie kolúzne väzby a pod. neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby. Odporkyňa 1 poukázala tiež na zmatečnosť a neurčitost' podanej žaloby. Zodpovednosť je potrebné posúdiť podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Príslušné orgány nikdy nekonštatovali žiadne pochybenie či nezákonnosť v trestnom konaní vedenom proti navrhovateľovi. Tvrdenia navrhovateľa, že sa osobne pozná s odporkyňou 1, nie sú pravdivé a sú účelové. Navrhovateľ bol súdom uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 Tr. zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov.

Odporca 2 poukázal na to, že keď je žalovaný štát zastúpený ústredným orgánom a predmetom je zaplatenie finančnej sumy, má sa postupovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého je pred podaním žaloby nutné obrátiť sa na ústredný orgán s nárokom na predbežné prerokovanie a až potom, keď nárok nie je uspokojený, je možné obrátiť sa na súd, k čomu v danom prípade nedošlo, žaloba bola podaná predčasne, konanie je preto potrebné zastaviť. Bolo preukázané, že navrhovateľ bol právoplatne odsúdený, nachádza sa vo výkone trestu, pričom k porušeniu jeho práv malo dôjsť v konaní, ktoré viedlo k uznaniu viny, súdna prax pritom uznáva nárok na náhradu škody iba vtedy, ak osobe bolo vznesené obvinenie a konanie bolo zastavené alebo došlo k oslobodeniu spod obžaloby. Civilný súd nie je spôsobilý preskúmavať, či sa orgány činné v trestnom konaní konajúce v zmysle ustanovení trestného poriadku dopustili nesprávneho úradného postupu. Nie je možné, aby prokurátorka uviedla do omylu súd pri jeho rozhodovaní o väzbe, pričom predmetné uznesenie o vzatí navrhovateľa do väzby nebolo zrušené pre nezákonnosť.

Podľa šetrenia podnetu ÚVTOS a ÚVV Leopoldov zo dňa 10.09.2009 nahliadaním do korešpondencie obvinených osôb nebolo zistené, že by korešpondencia navrhovateľa obsahovala nedovolené informácie.

Navrhovateľ bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Piešťany sp.zn. Tp 33/08 zo dňa 15.09.2008, Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 5Tpo/48/2008-41 zo dňa 07.10.2008 zamietol sťažnosť navrhovateľa, uznesením sp.zn. Tp 26/09 zo dňa 10.06.2009 bola navrhovateľovi predĺžená lehota väzby do 12.09.2009, Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 3Tpo/15/2009 zo dňa 11.06.2009 zamietol sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany sp.zn. Tp 26/09 zo dňa 10.06.2009, ktorým boli rozšírené dôvody väzby, keď súd prvého stupňa v napadnutom uznesení

podrobne poukázal na rozsah trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený stíhaný a podrobne rozpisal dôvody, ma základe ktorých rozšíril dôvody väzby u obvineného, s ktorými sa odvolací súd stotožnil.

Navrhovateľ bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp.zn. 1T/178/2009 zo dňa 09.09.2010 zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Tr. zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov nepodmienečne. Krajský súd v Trnave uznesením sp.zn. 3To/130/2010 zo dňa 19.04.2011 zamietol sťažnosť navrhovateľa.

Navrhovateľ si v konaní tunajšieho súdu sp.zn. 26C/170/2009 uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- Eur proti C.. R. T. - vyšetrovateľke KR PZ v Trnave a proti Slovenskej republike v zastúpení Ministerstvom vnútra SR, na rovnakom skutkovom základe ako v konaní tunajšieho súdu sp. tn. 20C/229/2009. Súd rozsudkom č.k. 26C/170/2009-84 zo dňa 03.02.2011 návrh v celom rozsahu zamietol s odôvodnením, že pasívna legitímácia odporkyne 1 nie je daná, vo vzťahu k odporcovi 2 nebolo preukázané žiadne neoprávnené konanie, navyiac navrhovateľ nepostupoval podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Trnave rozsudkom č.k. 9Co/94/2011-106 zo dňa 07.02.2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa čl. 19 ods. 1 zák. č. 460/1992 Zb. Ústavy SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“) každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Obč. zák. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods 1 Obč. zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods 2 Obč. zák. pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods 3 Obč. zák. výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody.

Podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaní alebo iným pozbavením osobnej slobody má ten, na kom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak

- a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie,
- b) bol oslobodený spod obžaloby alebo
- c) vec bola postúpená inému orgánu.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Súd v danom prípade považoval za jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že navrhovateľom uplatnený žalobný návrh nebol podaný dôvodne.

Občiansky zákonník v ustanoveniach § 11 a nasledujúcich poskytuje ochranu osobnosti subjektom, proti ktorým smeroval zásah znižujúci ich vážnosť, dôstojnosť a česť, a ohrozujúci ich postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy (§ 11 Občianskeho zákonníka).

K uvedenej stručnej charakteristike ustanovení § 11 a nasl. Obč. zákonníka treba dodať, že táto súdna ochrana je osobitným inštitútom širšieho súboru prostriedkov ochrany osobnosti, ktorý je obsiahnutý v právnom poriadku Slovenskej republiky a ktorého ústavný rámec je daný znením čl. 19 Ústavy SR. Zároveň je však aj všeobecným inštitútom v tom zmysle, že pripúšťa v rovnakej miere ochranu všetkým rôznorodým a mnohotvárnym prejavom osobnosti fyzickej osoby v najrozmanitejších sférach jej života - napr. v občianskom či rodinnom styku, v súvislosti s výkonom povolania, v športe, kultúre, politike, pre tieto jednotlivé oblasti pritom neurčuje osobitné hľadiská alebo prostriedky.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že o neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby sa jedná vtedy, ak niekto uvedie nepravdivé, prípadne pravdu skresľujúce údaje o takých skutočnostiach, ktoré sa dotýkajú osobnosti fyzickej osoby v jej jednotlivých zložkách v zmysle § 11 Obč. zákonníka, ale aj vtedy, ak niekto uvedie síce pravdivé údaje, no tieto sa týkajú intímnej sféry osobného a rodinného života dotknutej osoby.

Predpokladom pre poskytnutie ochrany pred zásahmi do práva na ochranu osobnosti v zmysle § 13 a nasl. Obč. zákonníka je okrem iného skutočnosť, že zásah bol neoprávnený. Nemožno hovoriť o neoprávnenom zásahu tam, kde takýto zásah zákon dovoľuje, alebo tam, kde k zásahu došlo v rámci výkonu subjektívneho práva, hoci inak sa zásah týka osobnosti fyzickej osoby (§ 11 Obč. zákonníka).

Občiansky zákonník ustanovením § 13 poskytuje ochranu osobnosti len v prípade závažného porušenia občianskej cti, ktoré porušenie predstavuje zásah do osobnosti občana. Zásah musí byť objektívne spôsobilý takúto ujmu spôsobiť. Musí ísť o jednanie proti mravnej integrite, znižovanie dôstojnosti, vážnosti, cti, o jednanie z hľadiska vzťahu k spoluobčanom, o jednanie ohrozujúce postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Forma ochrany a tým aj súdneho výroku a prípadnej reparácie následkov závisí od charakteru porušenia a ujmy a od okolností prípadu a vhodnosti prostriedkov nápravy. Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napravitelná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch.

Vo vzťahu k odporkyni 1 bolo nevyhnutné v prvom rade zaoberať sa otázkou jej pasívnej vecnej legitímácie, t.j. či je nositeľkou povinnosti, ktorej splnenia sa voči nej navrhovateľ domáha. Je nesporné, že odporkyňa 1 vo vzťahu k navrhovateľovi nevystupovala vo vlastnom mene ako fyzická osoba, ale konala v rámci trestného konania v mene orgánu činného v trestnom konaní ako prokurátorka, a teda konala v mene štátu. Preto ani neprichádza do úvahy vyvodzovanie jej prípadnej zodpovednosti ako fyzickej osoby. O takejto zodpovednosti by bolo možné uvažovať len v prípade preukázaného excesu v konaní odporkyne 1, teda ak by táto jednoznačne konala mimo rámec výkonu právomoci orgánu činného v trestnom konaní, čo v danom prípade nebolo tvrdené a ani ničím preukázané. Je preto jednoznačné,

že odporkyňa 1 vystupujúca v tomto konaní ako fyzická osoba nie je pasívne vecne legitimovaná, čo zakladá základný dôvod pre zamietnutie žaloby voči nej.

Vo vzťahu k odporcovi 2 je potrebné daný právny vzťah posúdiť ako osobitný druh zodpovednosti za škodu, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia osobitného zákona (a teda nie všeobecného predpisu - Občianskeho zákonníka), t.j. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody má ten, na kom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie, bol oslobodený spod obžaloby alebo vec bola postúpená inému orgánu.

Aplikujúc vyššie citované zákonné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov dospel súd k jednoznačnému záveru, že nie sú splnené základné zákonné podmienky danosti zodpovednosti odporcu 2 za škodu, ktorá mala byť spôsobená navrhovateľovi rozhodnutím o jeho väzbe v rámci trestného konania.

V prvom rade je potrebné skonštatovať, že žalobný návrh bol podaný predčasne. Zákon č. 514/2003 Z.z. totiž ukladá poškodenému povinnosť nárok na náhradu škody vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti (§ 15 ods. 1), a až po márnom uplynutí lehoty šiestich mesiacov sa môže poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde (§ 16 ods. 1). Príslušný orgán má teda lehotu 6 mesiacov na posúdenie písomnej žiadosti poškodeného, a až po jej uplynutí a po tom, ako príslušný orgán neuspokojí nárok poškodeného, má tento možnosť domáhať sa uspokojenia svojho nároku na súde. V danom prípade navrhovateľ vôbec nepodal takúto písomnú žiadosť - návrh na predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Už táto samotná skutočnosť predčasnosti podanej žaloby je dôvodom pre zamietnutie žaloby aj vo vzťahu k odporcovi 2.

Pre úplnosť súd poznamenáva, že nemožno považovať za splnenú a preukázanú ďalšiu nevyhnutnú podmienku danosti zodpovednosti za škodu - a to, že zo strany orgánu štátu došlo vo vzťahu k navrhovateľovi k akémukoľvek protiprávnemu konaniu. Z pripojených rozhodnutí Okresného súdu Piešťany a Krajského súdu v Trnave je nepochybné, že navrhovateľ bol vzatý do väzby na základe rozhodnutia súdu, navrhovateľ využil možnosť podania opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako správne potvrdil, keď zamietol

sťažnosť navrhovateľa, čo sa týka rozhodnutia o jeho vzatí do väzby ako aj rozhodnutia o rozšírení dôvodov väzby. Navrhovateľ bol v konečnom dôsledku právoplatne odsúdený, keď bol rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp.zn. 1T/178/2009 zo dňa 09.09.2010 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Tr. zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov nepodmienečne. Krajský súd v Trnave uznesením sp.zn. 3To/130/2010 zo dňa 19.04.2011 zamietol sťažnosť navrhovateľa. Neprichádza preto v danom prípade do úvahy uplatnenie práva na náhradu škody podľa § 7 zákona č. 514/2003 Z.z., resp. podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z.

Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou odporcov, ktorí poukázali na to, že navrhovateľom vytykané úkony v trestnom konaní nezakladajú implicitne zásah do jeho osobnostných práv, o zásah nejde tam, keď k nemu dochádza v rámci výkonu iného subjektívneho práva stanoveného zákonom. Ak je voči fyzickej osobe vznesené podľa zákona obvinenie z trestného činu a následne voči nej podaná obžaloba a ak aj všetky ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní, ktoré zasahujú do osobných práv fyzickej osoby, sú vykonávané v rámci a v medziach zákona, nepredstavujú úkony ako podanie obžaloby, začatie trestného stíhania, uvalenie kolúznej väzby a pod. neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby. Navrhovateľ bol právoplatne odsúdený, nachádza sa vo výkone trestu, pričom k porušeniu jeho práv malo dôjsť v konaní, ktoré viedlo k uznaniu viny, súdna prax pritom uznáva nárok na náhradu škody iba vtedy, ak osobe bolo vznesené obvinenie a konanie bolo zastavené alebo došlo k oslobodeniu spod obžaloby. Civilný súd nie je spôsobilý preskúmať, či sa orgány činné v trestnom konaní konajúce v zmysle ustanovení trestného poriadku dopustili nesprávneho úradného postupu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd považoval za jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že vo vzťahu k navrhovateľovi ako obvinenému v trestnom konaní nedošlo k žiadnemu neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv v zmysle § 11 a nasl. Obč. zákonníka, nie je dôvodný jeho návrh, ktorým sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Obč. zákonník, a preto bolo potrebné jeho žalobný návrh v celom rozsahu zamietnuť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Vzhľadom na nepreukázanie pasívnej vecnej legitímácie odporkyne 1 a nepreukázanie danosti zodpovednosti za škodu zo strany odporcu 2 súd v súlade so zásadou hospodárnosti konania zamietol návrhy právneho zástupcu navrhovateľa na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov, nakoľko vykonanie týchto dôkazov by nemalo žiaden vplyv na právne posúdenie uplatneného nároku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. odporcom ako v konaní plne úspešným účastníkom konania vzniklo právo na náhradu trov konania, vzhľadom na to, že si náhradu trov konania neuplatnili, súd im náhradu trov konania nepriznal.

O náhrade trov právneho zastúpenia ustanoveného advokáta navrhovateľovi je príslušné rozhodnúť Centrum právnej pomoci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.

Náležitosti odvolania (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.): z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie s prípadnými prílohami treba predložiť trojmo.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.